

I. A görögkatolikus magyarság helyzete Erdélyben.

Írta: Papp György dr.

A huszonkétéves elszakítottság után ismét szabaddá lett Erdélyt az utóbbi másfél esztendőben divat lett felfedezni. Erdély lelkeről, népeiről, történetéről, természeti kincseiről, földrajzi szépségeiről, szépművészetéről könyvek, folyóirati és hírlapi cikkek egész özöne jelent meg. A trianoni határnak szatmári és bihari vonala mentén s a Székelyföldön élő görögkatolikus magyarságot azonban mindmáig nem fedezték fel az anyaszerzői tudósok, írók és túristák.

Pedig ez a maroknyi, de hasonlíthatatlanul fényes tradíciók birtokában lévő nép megérdemelné a figyelmet.

*

Van-e egyáltalán Erdélyben magyar görögkatolikuság? — kérdezi a felületesen gondolkozó s alaposabb történelmi és néprajzi ismereteket nélkülöző emberek nagy többsége. S maga ez a kérdés végtelenül sokat árul el abból a nemtörődomségből, mellyel a magyar közvélemény százaftokon át téltlenül nézte és nézi ma is — faj, származás és érzés szempontjából szintiszia magyar testvéreinknek elnemzetietlenítését.

Kénytelenek vagyunk azonban ennél sokkal súlyosabb vádat is emelni a magyar közvélemény felületeségével szemben: nem csupán téltlenül nézte és nézi ezt az elnemzetietlenítési folyamatot hiányos történelmi és néprajzi ismeretei folytán, hanem nagyon sokszor egyenesen cselekvő részt vesz szintiszia magyaroknak a nemzet közösségéből való kitalizálásában s idegen nemzetiség soraiba való beolvadás prédájául való odadobásában.

Csodálatos dolog az, hogy amikor az Európa közepén rokontanulni álló nép testvéreket kereső vágyával tekintünk távoli rokonaink felé: a finnek, esztiek, az elszávosodott bolgárok, Oroszország steppéin ködbesző közös nemzeti tradíciókat őrző töredéknépek, sőt a Felkelő Nap országának fiai felé is, — ugyanakkor valóságos kiközösítjük magunk közül azokat, akik a történelmtudomány és a néprajz tanúságtétele szerint szintiszia magyarok, magukat magyaroknak érzik s magyarokként is akarnak élni. (V. ö. dr. Ivánka Endre cikkét: Erdélyi Tudósító, 1941. 11.)

Megdöbbenve kérdezzük: honnan származik hát ez a nemzetrontó közfelfogás?

A Kolozsvárt Püspöki Helytartóság
1775/1942. sz. engedélyével.